

بسم رب

عصر امروز را می توان عصر رسانه ها نامید، در این عصر قدرت نرم و مدیریت ذهن مشخصه اصلی می باشد. البته می توان گفت در این عصر فضای رسانه های مکتوب کم رنگ تر از سابق شده است و فضای رسانه ای ، تمرکز بیشتری بر روی سایت های خبری و یا سایتهای خبری-تحلیلی کرده است. البته از این مهم نباید غافل شد که هنوز هم ژورنالیست واقعی را باید در رسانه های مکتوب دنبال کرد چه آنکه بسیاری از اخبار و تحلیل های خبرگزاری های اینترنتی از همین رسانه های مکتوب نشات گرفته و خواهد گرفت. در این جزوه بر آن شدیم که هر آنچه در فضای مطبوعاتی کشور وجود دارد و دارای تاثیر است ولو اندک را به اختصار معرفی کنیم و در کنار این معرفی، تحلیل کوتاهی هم ارائه شود. بنابراین ابتدا از روزنامه ها آغاز میکنیم و در ادامه رویکردهای سیاسی خبرگزاری ها و سایت های خبری-تحلیلی را بررسی میکنیم و در نهایت به نشریات هفتگی و ماهانه میروسیم.

در این جزوه سعی شده است اطلاعات دقیق و کوتاهی که برای هر دانشجو لازم است جمع آوری شود. در این عرصه که به حق می توان آن را جهاد فرهنگی دانست و کثرت تعاریف و کثرت منابع معرفت یابی بی داد میکند، برای هر دانشجویی - به منزله افسران جنگ نرم می باشند- لازم به نظر می رسد که شناخت کاملی نسب به نشریات و سایت ها داشته باشد و آنچه بدیهی است این است که عدم شناخت صحیح، نتیجه ای جز شکست در بر نخواهد داشت.

روزنامه ها

روزنامه های اصولگرا:

وطن امروز : مجوز انتشار خود را در بهمن 1386 از وزارت ارشاد دریافت کرده و در آستانه انتخابات ریاست جمهوری به مدیریت مهرداد بذریاش-مسئول بسیج دانشجویی دانشگاه شریف- که در دوران احمدی نژاد به مدیریت گروه صنعتی سایپا رسید انتشار خود را آغاز کرد. وطن امروز در دوران ریاست جمهوری حسن روحانی به دلیل انتخاب تیتراهای بسیار خوب به شدت مورد توجه قرار گرفته است. انتشار اولین شماره این روزنامه چند بار به تعویق افتاد و نهایتاً در 13 آبان 1387 اولین شماره آن منتشر شد. اولین شماره روزنامه به بررسی و انتقاد از تحرکات اصلاح طلبان در انتخابات ریاست جمهوری آینده و خصوصاً مسأله حضور محمد خاتمی در انتخابات پرداخته است. رضا شکیبایی سردبیر روزنامه وطن امروز از دوستان بذریاش و سردبیر سابق سایت شریف نیوز بوده است. مدیر مسئول این روزنامه محمد آخوندی می باشد.

در دی 1393، هیئت نظارت بر مطبوعات به علت توهین به رئیس جمهوری از طریق درج کاریکاتور تیتراژ اولی که در تخریب رابطه با همسایگان و در مغایرت با مصوبات شورای عالی امنیت ملیپروندهای این روزنامه را به دادگاه ارجاع داد.

رسالت: روزنامه‌خبری تحلیلی است که معمولاً دیدگاه‌های جناح راست سنتی را منعکس می‌کند. این روزنامه به صاحب امتیازی بنیاد رسالت و مدیرمسئولی مرتضی نبویو سردبیری محمد کاظم انبارلویی منتشر می‌شود. تأسیس روزنامه رسالت به سال 1366 باز می‌گردد که جمعی از مخالفین میرحسین موسوی، این روزنامه را برای بازتاب دیدگاه‌های خود منتشر کردند.

احمد توکلینخستین سردبیر این روزنامه بود که پس از سفر به انگلستان بمنظور ادامه تحصیل، کاظم انبارلویی جانشین وی شد. در مواقعی حتی انتقادات تندی از سوی این روزنامه متوجه احمدی نژاد نیز شد. بعضی از نویسندگان و تحریریه سیاسی این نشریه را نزدیکان حزب مؤتلفه اسلامیتشکیل می‌دهند.

جوان:

روزنامه های مستقل و بدون جهت گیری سیاسی خاص :

کیهان: مؤسسه‌ای که رسماً در سال 1365 تأسیس شده‌است و در زمینه نشر کتاب، چاپ روزنامه و مجله فعالیت می‌کند. روزنامه کیهان مشهورترین نشریه چاپ این مؤسسه است. در کنار مؤسسه اطلاعات، یکی از دو مؤسسه مطبوعاتی مدرن و بزرگ ایران بود. هم‌اکنون حسین شریعتمداری نمایندگی ولی فقیه و ریاست این مؤسسه را بر عهده دارد. روزنامه کیهان در همه سالها به دلیل تیرها و یادداشت های حسین شریعتمداری از جمله روزنامه های تاثیر گذار و جریان ساز بوده است و به شدت دیده شده است.

مؤسسه اطلاعات :

پیش از انقلاب این مؤسسه در کنار مؤسسه کیهان، یکی از دو مؤسسه مطبوعاتی مدرن و بزرگ ایران به‌شمار می‌رفت. هم‌اکنون سید محمود دعاینماینده ولی فقیه‌در مؤسسه اطلاعات و رئیس آن مؤسسه است. دعایی از اعضای مجمع روحانیون مبارز بوده است و سابقه حضور در مجلس ششم را نیز دارد رویه عملکردی او در اطلاعات طبق گفته خودش این است: «احتیاجی نیست همه حوادث را به اطلاع مردم رساند، وقتی حکمی به مرحله نهایی رسید آن موقع حق مردم است که مطلع شوند؛ همچنان که از دادگاه کرباسچییه عمد حتی یک کلمه در اطلاعات چاپ نشد تا زمانی که نتیجه معلوم شود. دعایی معتقد است که بدلیل روابطی که با هاشمی رفسنجانی دارد جهت گیری روزنامه اطلاعات هیچ گاه نمی تواند علیه وی باشد.

ایران: صاحب امتیاز این روزنامه مؤسسه فرهنگی-مطبوعاتی ایران وابسته به خبرگزاری ایرنامی باشد و مدیر مسئول آن از طرف دولت وقت انتخاب میشود. مدیر مسئول هم اکنون آن محمدتقی روغنی‌ها می باشد. این روزنامه تنها روزنامه رسمی دولت است و به بیان افکار و همچنین دفاع از عملکرد دولت وقت می پردازد. با وجود رویه اصلاح طلبانه فعلی روزنامه ایران اما نسبت به سایر روزنامه های دیگر اصلاح طلب به شدت معتدل تر و آرام تر عمل میکند.

روزنامه جمهوری اسلامی: به عنوان ارگان حزب جمهوری اسلامی، در اوایل پیروزی انقلاب سال 1357 ایرانو تحت مدیریت میرحسین موسوینخست وزیر پیشین این کشور، انتشار خود را از نهم خرداد سال 1358 آغاز کرد.

روزنامه جمهوری اسلامی که تا پیش از سال 76 و پیروزی محمد خاتمیدر انتخابات و جنبش اصلاح طلبی، بر مواضع مستقل خود از چپ و راست تاکید داشت، پس از آن به خاطر دفاع از مواضع محافظه کارانه به راه‌های گوناگون با جریان اصول گرایی همراه.

البته روزنامه جمهوری اسلامی مدافع نظریات هاشمی رفسنجانی می‌باشد. با این حال این رسانه در دوران ریاست جمهوری محمود احمدی‌نژاد منتقد دولت به حساب می‌آمد.

خراسان: روزنامه خراسان از تاریخ 5 بهمن 1377 به طور هم‌زمان در مشهد و تهران چاپ می‌شود. صاحب امتیاز روزنامه خراسان موسسه فرهنگی و هنری خراسان می‌باشد. پس از انقلاب این روزنامه مدتی زیر نظر بنیاد شهید بود. روزنامه خراسان وابسته به هیچ جناح سیاسی خاصی نیست.

روزنامه های اصلاح طلب و اعتدال گرا

آرمان امروز: این روزنامه در مهر 1388 توقیف شد. نهایتاً پس از 75 روز رفع توقیف و مجدداً انتشار خود را از سر گرفت. این روزنامه در عنوان بالای صفحه اول روز دوشنبه 20 آبان 1392 خود نامش را از «آرمان روابط عمومی» به «آرمان امروز» تغییر داد.

این روزنامه به گرفتن کمک‌های مالی فراوان از هاشمی رفسنجانی معروف است. این روزنامه جزو روزنامه‌های محبوب اصلاح طلبان کشور است. مدیر مسئول و سردبیر این روزنامه حسین عبداللهی می‌باشد.

آفتاب یزد: با سردبیری مجتبی واحدیو صاحب امتیازی منصور مظفریدر سال 1379 تاسیس شد. این روزنامه از روزنامه های اصلاح طلبی باشد و در انتخابات ریاست جمهوری 1384 و 1388 در بین نامزدهای انتخاباتی از مهدی کروبی حمایت کرد.

مجتبی واحدیاز مشاوران مهدی کروی، پس از انتخابات 1388، در دیماه 1388 پس از ده سال سردبیری روزنامه آفتاب یزد، از سردبیری این روزنامه کناره گیری کرد و به خارج از کشور رفت و هم اکنون با شبکه های ماهواره ای معاند همکاری می کند.

ابتکار: روزنامه‌ای اصلاح طلباست که از 1383 به انتشار می‌رسد. صاحب امتیاز و مدیر مسئولین روزنامه محمدعلی و کیلیاست و سردبیر یان را فضل‌الله یاریر عهده دارد. روزنامه ابتکار از فروردین سال 1393 با دعوت به کار از روزنامه نگاران جوان، گروه تحریریه خود را تغییر داد. به پیشنهاد شایان ربیعیدیر تحریریه جدید این روزنامه، از شماره نخست 1393، دو صفحه زنان و اقوام به صفحه‌های موضوعی اضافه شد. اما پس از مدتی این صفحه‌ها از روزنامه حذف شدند.

روزنامه اعتماد: روزنامه خبری - تحلیلی است که از خرداد سال 1381 در تهران منتشر می‌شود. مدیر مسئول این روزنامه الیاس حضرتیاز اعضای حزب اعتماد ملی است. وی همچنین نمایندگی از مردم رشتدر دوره‌های سوم تا پنجم و نمایندگی از مردم تهراندر دوره ششم مجلسرا در کارنامه دارد. روزنامه اعتماد که در اسفند ماه سال 1388 توقیف شده بود، از شنبه 28 خرداد 1390 با شعار «بازگشت اعتماد به جامعه»، به روی پیشخوان دکه‌های مطبوعاتی آمد.

توقیف اعتماد

این روزنامه دهم اسفند 1388 به دستور هیات نظارت بر مطبوعات توقیف موقت شد. علت توقیف «تخلف از حدود مطبوعات» و تکرار و اصرار بر تخلفات قانونی اعلام شد. نشر مطالب الحادی و اشاعه فحشا و تبلیغ اسراف تا ایجاد اختلاف بین قشرها جامعه و اهانت به دین اسلامو پخش شایعات دلیل توقیف روزنامه بود. روزنامه اعتماد پیش از توقیف، از سوی معاون مطبوعاتی وزارت ارشاد دولت دهمهشت بار تذکر گرفته بود. علی مطهری، نماینده مجلس شورای اسلامی حدود یک ماه بعد از بسته شدن روزنامه اعتماد در رابطه با توقیف آن به وزیر فرهنگ و ارشاد دولت دهم تذکر کتبی داد.

انتشار دوباره

الیاس حضرتی روز دوشنبه 27 دی 1389 به مردم سالاری گفت که روزنامه اعتماد قبل از شروع سال 1390 مجدداً چاپ خواهد شد . عده زیادی از خبرنگاران اعتماد پس از توقیف این روزنامه در مراجعه به بیمه متوجه شده‌اند که حق بیمه آنها پرداخت نشده است .

توقیف مجدد

دادستان تهران در روز یکشنبه 29 آبان 1390 با ارسال نامه‌ای به وزارت ارشاد این روزنامه را به اتهام نشر اکاذیب و توهین به مقامات دولتی به مدت دو ماه توقیف کرد.

شرق .: اولین شماره روزنامه «شرق» در تاریخ 2 شهریور 1382 با مدیریت مسئولی مهدی رحمانیان منتشر شد. تحریریه این روزنامه، تحریریه سابق یکی از ضمیمه‌های روزنامه همشهریا نام «همشهری جهان» بودند که با روی کار آمدن دومین دوره شورای شهر تهرانو انتخاب محمود احمدی نژاد به عنوان شهردار و تغییراتی که در مدیریت روزنامه همشهری وجود آمد استعفا دادند. این روزنامه 4 بار طی دوران فعالیت خود توقیف شد. اولین بار به مدت یک روز و در کنار روزنامه "یاس نو" پیش از برگزاری انتخابات مجلس هفتمو بدلیل پوشش دادن خبر مربوط به نامه اعتراضی نمایندگان مجلس ششم به رهبر انقلاب اسلامی پس از رد صلاحیت گسترده ایشان بود و همچنین پوشش دادن سخنان و کیل زهرا کاظمیدر جریان دادگاه بود. پس از ارسال نامه‌ای به سعید مرتضویو عذر خواهی از وی بدلیل انتشار نامه نمایندگان مجلس ششم، شرق توانست فعالیت خود را از سر گیرد.

توقیف دوم

این روزنامه یکبار دیگر در تاریخ 30 دی 1382 از سوی شعبه 6 دادرسی ویژه کارکنان دولت توقیف و در تاریخ 7 اسفند 1382 رفع توقیف شد و بار دوم در تاریخ 20 شهریور 1385 مجدداً خبر توقیف آن انتشار یافت که علت آن چاپ یک کاریکاتور در صفحه پایانی شماره 853 روز پنجشنبه 16 شهریور 1385 عنوان شد. در این کاریکاتور تصویری از یک خردر برابر یک اسب در صفحه شطرنج کشیده شده بود. به گفته مقامات دور سر خر هاله نور کشیده شده و مقصود از آن محمود احمدی نژاد بوده است.

توقیف سوم

این روزنامه مجدداً در تاریخ 20 اسفند 1385 رفع توقیف شد. و پس از هشت ماه توقیف از سوی هیأت نظارت بر مطبوعات، انتشار مجدد خود را از روز دوشنبه 24 اردیبهشت از سرگرفت. در دوره جدید انتشار روزنامه شرق، محمد قوچانی (سردبیر سابق) و محمد عطریانفر (رییس سابق شورای سیاست گذاری) از آن جدا شدند و به همراه بخشی از تحریریه سابق شرق به روزنامه تازه رفع توقیف شده هم‌میهنیه مدیر مسئولی غلامحسین کرباسچیرفتند

روزنامه شرق در 15 مرداد 1386 بار دیگر به دستور هیأت نظارت بر مطبوعات توقیف شد. علت توقیف چاپ مصاحبه با ساقی قهرمانشاعر زن - که مطالبی را درباره همجنس‌گراها در روزنامه‌های مختلف به ثبت رسانده است - اعلام شد. شرق دوبار برای انتشار این مصاحبه بصورت غیر عمد، عذرخواهی کرد اما در نهایت توقیف گردید. شرق بعنوان حرفه‌ای‌ترین روزنامه اصلاح طلبان مورد توجه می باشد.

روزنامه "هم‌میهن" نیز اندکی قبل از شرق توقیف شد. هیأت تحریریه هر دو روزنامه هفته نامه "شهروند امروز" را که نشریه‌ای با محدوده توزیع در اصفهان بود را در سطح کشور فعال کردند.

رفع توقیف و انتشار مجدد

روزنامه شرق در تاریخ یکشنبه 22 فروردین 1389 انتشار گسترده را با مدیر مسئولی محمد رحمانیان و سردبیری احمد غلامی آغاز کرد. احمد غلامی بیان کرد که در دور جدید انتشار این روزنامه، بیشتر به مسایل اجتماعی و فرهنگی توجه خواهد شد.

توقیف چهارم

در پنجم مهر 1391، روزنامه شرق به دلیل انتشار کاریکاتوری از هادی حیدریا عنوان چشم‌پندان؛ برای چهارمین بار توقیف شد. این کاریکاتور که صفی از افراد را در حال چشم‌پند زدن به یکدیگر نشان می‌داد؛ بنا بر حکم هیئت نظارت بر مطبوعات ایران، «توهین آمیز علیه رزمندگان اسلام» خوانده شد و برای مهدی رحمانیان مدیرمسئول این روزنامه به دلیل انتشار آن قرار بازداشت صادر شد.

رفع توقیف

11 دی 1391، انتشار خود را در تهران از سر گرفت. هیأت نظارت بر مطبوعات دلیل توقیف روزنامه شرق را انتشار کاریکاتوری اعلام کرده بود که از نظر این هیأت "توهین به ائمه‌گرا" تلقی می شد، اما هیأت منصفه مطبوعات این اتهام را وارد ندانست

مردم‌سالاری: این روزنامه ارگان رسمی حزب اصلاح طلب مردم سالاریست و مدیر مسئولی آن را مصطفی کواکبیان‌دبیر کل این حزب بر عهده دارد. روزنامه مردم‌سالاری از یکم دی 1380 تاکنون بدون وقفه منتشر شده است و یکبار هم توقیف نشده است. مردم سالاری در میان اصلاح طلبان از ارزش بالایی برخوردار نیست.

سایت های خبری تحلیلی:

خبرگزاری های اصولگرا:

رجانیوز:

این پایگاه در دوران دولت نهم فعالیت خود را آغاز کرد. نام وبگاه برگرفته از محمدعلی رجایی رئیس جمهور شهید است که احمدی نژاد را زنده کننده یاد و خاطره رجایی می دانست و بعد از اتفاقات خانه نشینی احمدی نژاد و اطرافیان احمدی نژاد از او فاصله گرفته و به نقد منصفانه دولت دهم پرداختند. سایت رجا به جبهه پایداری انقلاب اسلامینز نزدیک است و در انتخابات ریاست جمهوری یازدهم حامیان سعید جلیلی بود. سردبیر این سایت علی نادری است و مدیر مسئولی این سایت هم به عهده میثم نیلی می باشد.

جهان نیوز: وب گاه خبری اصولگرایمنسوب به جمعیت رهپویان انقلاب اسلامیو علی زاکانی است که مدیرمسئول آن پرویز سرور ریاست. این خبرگزاری در کنار نشریه پنجره به فعالیت پرداخته است و دارای مشی سیاسی یکسانی می باشد. در انتخابات مجلس نهم طرفدار جبهه متحد اصولگرایی بود و در انتخابات ریاست جمهوری پس از تکیه بر افراد مختلف، نهایتاً حمایت خود را از قالیباف اعلام کرد.

خبرگزاری فارس:

خبرگزاری فارس در بهمن 1381 شروع به فعالیت کرد. در حال حاضر به چهار زبان فارسی، عربی، انگلیسیو ترکیمنشتر می شود. در این خبرگزاری سرویس های مختلفی راه اندازی شده که هر کدام به صورت مستقل اقدام به فعالیت کرده و اخبار و مطالب خود را در بخش های مربوطه منتشر می کنند و در نهایت مهم ترین اخبار در صفحه اول سایت نمایش داده می شود. فارس پربازدید کننده ترین سایت خبری در ایران می باشد. آرم این خبرگزاری به صورت حرف «فا» طراحی شده است و کل طرح امواج مدور آب را نمایش می دهد که به نشانی یکی از قابلیت های خبر یعنی ایجاد امواج و حرکت در جامعه است. مدیر مسئول فعلی خبرگزاری فارس، سید نظام الدین موسوی می باشد.

خبرگزاری تسنیم: پس از تجربه موفق مقدم فر در ایجاد خبرگزاری فارس این بار به فکر تاسیس خبرگزاری برای جهان اسلام بود. باگذشت زمان و گرفتن بسیاری از نیروهای مجرب سایر خبرگزاری ها و مخصوصاً خبرگزاری فارس به سرعت رنک خود را در میان خبرگزاری ها کاهش داد. اما به مرور زمان از هدف اولیه خود که جهان اسلام بود فاصله گرفت و به یک خبرگزاری عادی بدون کارویژه خاص تبدیل شد که فقط در اطلاع رسانی دارای سرعت شگفت انگیزی است.

برهان: سایت خبری برهان از جمله سایت های نخبگانی است که در آن تحلیل های مهم و مفید در مورد مسایل گوناگون با نگاهی اصیل به انقلاب اسلامی مطرح میشود که برای هر دانشجویی مفید است. اکثر تحریریه این سایت دانشجویان دکترای رشته های مختلف هستند.

ایران هسته ای: سایت ایران هسته ای که از دولت دهم احمدی نژاد شروع به فعالیت کرده است. کارویژه خود را مسایل مربوط به پرونده هسته ای ایران و تحلیل ها و اخبار مرتبط به آن و مواضع سایر کشورها به موضوع هسته ای ایران قرار داده است. و با توجه به تاکید دولت روحانی بر مسئله هسته ای، فعالیت این سایت به شدت بیشتر شده است و به مراتب بازدید های این سایت هم بالا رفته است. این سایت زیر نظر مهدی محمدی کارشناس معروف مسائل هسته ای فعالیت میکند.

خبرگزاری دانشجویان ایران (ISNN): یا همان ISNN از جمله خبرگزاری هایی است که زیر نظر سازمان بسیج دانشجویی فعالیت خود را شروع کرد و طی دو سال اخیر با طنز دکتر سلام، طرفداران بسیار زیادی را برای خود پیدا کرده است و در فضای نوشتاری این سایت هم می توان گفت که کارویژه خود را دانشگاه های سطح کشور تعریف کرده است و مسایل و مشکلات صنفی تا سیاسی دانشگاه ها را پوشش می دهد و به تشکل های دانشجویی دانشگاه نگاه ویژه ای دارد. مدیر مسئول فعلی هادی قاسمی می باشد.

مشرق: سایت خبری تحلیلی مشرق از سال 89 شروع به کار کرد و دارای دیدی اصولگرا می باشد. کارویژه مشرق بیشتر فضای تحلیلی بر تحولات خارج از کشور و منطقه و اندیشکده های خارجی می باشد. دارای تحلیل های خوب و حرفه ای است. تحلیل های مشرق مخصوصا در زمینه تحولات منطقه برای هر فردی قابل استفاده است.

نسیم آنلاین: اولین سایت خبری پیامکی ایران می باشد که به خبرهای کوتاه معروف است و با دیدی اصولگرا به مسایل نگاه میکند و موضوعات را مطرح و گاها تحلیل میکند. سرعت عمل در اطلاع رسانی اولین ویژگی این سایت خبری است. رضا سراج از جمله افراد مؤسس این خبرگزاری می باشد.

دانا: سایت خبری تحلیلی است که در همه استان های کشور دارای شعبه می باشد و هر کدام از این سرشاخه ها به اتفاقات استان خود می پردازند و دارای رویکردی اصولگرا می باشد.

خبرنامه دانشجویان ایران: این سایت بیشتر به اخبار دانشجویی و تشکل های دانشجویی و اتفاقات رخ داده در دانشگاه های سراسر کشور می پردازد و زیر نظر اتحادیه انجمن های اسلامی مستقل دانشگاه فعالیت میکند. علی خضریان مدیر مسئول خبرنامه دانشجویان می باشد. کارویژه این سایت مقابله با جریان اصلاحات و مخصوصا فتنه گران می باشد.

نماینده: سایت خبری تحلیلی نزدیک به حداد عادل است که در سال 91 تاسیس شد و بیشتر به اخبار مجلس و فراکسیون اصولگرای مجلس نهم می پردازد. امیر ابراهیم رسولی رییس دفتر حداد عادل مدیر مسئول این سایت می باشد.

سایت خبری شفاف: وب گاه خبری اصولگرایان منتقد منسوب به محمد باقر قالیباف می باشد که در بهمن 1387 آغاز به کار کرد. کارویژه اصلی این سایت را می توان انتخابات ریاست جمهوری 92 دانست و بعد از آن میزان توجه ها به آن فروکش کرده است.

فردا: از سایت های نزدیک به قالیباف است که به بررسی عملکرد قالیباف و پاسخ به شبهات سایرین بر عملکرد شهردار تهران بود که بعد از انتخابات ریاست جمهوری سال 1392 کارویژه خود را تغییر داد و به یک سایت خبری تحلیلی معمولی تبدیل شد. در زمان انتخابات اصلی ترین سایت منسوب به قالیباف بود. مدیر مسئول فعلی سایت مجید رفیعی می باشد.

الف: احمد توکلی - نماینده مجلس - مدیر مسئول این سایت می باشد. این سایت اصولگرا در زمان دولت احمدی نژاد بیشترین انتقادات را به دولت دهم داشت. انتقادات این سایت خبری - تحلیلی، گاهی از سایت ها و روزنامه های اصلاح طلب بسیار بیشتر بود. سرانجام احمدی نژاد از احمد توکلی شکایت کرد و دادگاه توکلی را به دلیل شکایت احمدی نژاد و چند شکایت دیگر مجرم شناخت. پس از اعلام رای دادگاه، احمدی نژاد طی نامه ای در رسانه ها رضایت خود را از احمد توکلی اعلام کرد.

میدان 72: سایت حامیان احمدی نژاد است که از آدرس منزل رییس جمهور دولت نهم و دهم در میدان 72 نارمک برداشته شده است. مشی خبری این سایت، ظاهت زیادی به دولت بهار و نکات پرس دارد و طرفدار تمام قد احمدی نژاد و اطرافیان مسئله دار او می باشد و هیچ انتقادی را نسبت به عملکرد هشت ساله احمدی نژاد بر نمی تابد و وظیفه خطیر خود را پاسخگویی به شبهات پیرامون احمدی نژاد می دانند و گاهی در مواجهه با بزرگان و علمای منتقد عملکرد احمدی نژاد، پا را فراتر از حد گذاشته و به انتقاد از علما و بزرگان نیز می پردازند.

خبرگزاری های اصلاح طلب و اعتدالی :

فرا رو: سایت فرا رو قبل از زنده شدن مجدد اصلاح طلبان در انتخابات 92 از سایت های نزدیک به قالیباف به نظر میرسید که توسط محمد حسین خوشوقت فرزند آیت الله خوشوقت اداره میشد و برخلاف مشی پدر بزرگوارشان بیشتر در خط جریانات اصلاح طلب عمل میکند. هم اکنون هم از سایت های حامی دولت و اصلاح طلبان به شمار می آید.

عصر ایران: سایت خبری تحلیلی قدیمی و باسابقه ای است که نزدیک به جریان اصلاحات و دولت حسن روحانی است و مسئولیت سردبیری این سایت که از سال 84 آغاز به کار کرده است را جعفر محمدی، خبرنگار سابق سایت بازتابر عهده دارد. عصر ایران که به همراه تابناک و آینده نیوز از سایت های برآمده از سایت توقیف شده «بازتاب» به شمار می رود. با نگاهی به آمار مخاطبین سایت های ایرانی، این پایگاه خبری پس از فارس نیوز و تابناک با رتبه ی 28 الکسا جایگاه سومین پایگاه پرمخاطب خبری ایران را در اختیار دارد، البته برخی از متخصصین فضای مجازی بر این باورند که این جایگاه «عصر ایران» واقعی نیست و این سایت با استفاده از تکنیکی پنهان، اطلاعات صفحات داخلی را نیز در صفحه ی اصلی به صورت فریم لود می کند و موجب می شود که هر بازدید از صفحه ی اصلی به تعداد بازدید از همه ی صفحات سایت شمارش شود که خود را در این جایگاه تثبیت کرده است. عصر ایران ادعا می کند که یک رسانه ی کاملاً مستقل است و صرفاً از محل درآمد جذب آگهی اداره می شود. درآمدی که طبق برخی آمار، مقام دوم جذب آگهی در میان رسانه های خبری را پس از «تابناک» برای این سایت رقم زده است. عصر ایران اگر چه سعی بر آن دارد تا خود را یک سایت مردمی و فرا جناحی نشان دهد؛ اما نگاه متمایل به گروه موسوم به کارگزاران بر رویکردهای تحلیلی آن چیرگی دارد و از این رو می توان این سایت را یک سایت کارگزارانی - اصلاح طلبی قلمداد کرد.

خبر آنلاین: یک وب گاه خبری است که کار خود را از سال 1387 شروع کرده است، اخبار منتشر شده در «خبر آنلاین» به صورت روزنامه‌های با عنوان خبر نیز منتشر می‌شد اما چاپ این روزنامه در سال 1390 متوقف شد. خبر آنلاین پایگاه اطلاع‌رسانی نزدیک به علی لاریجانی و طیف راست سنتی می باشد.

بهار: سایت اصلاح طلب نزدیک به محمد خاتمی است و جزء معدود سایت های خبری اصلاح طلب است که به این میزان اخبار رییس دولت هفتم و هشتم و همچنین سایر فتنه گران را به وضوح مطرح میکند و این عملکرد در نوع خود جالب توجه است.

ندا: نسل دوم اصلاح طلبان به سرپرستی خرازی-مشاور ارشد خاتمی - با سروصدای بسیار زیادی شروع به کار کرد و با بی مهری اصلاح طلبان روبرو شد. این سایت به فعالیت های اصلاح طلبان و عملکرد نسل دوم اصلاح طلبان می پردازد و اکثر اقدامات خرازی را پوشش می دهد.

انصاف: سایت خبری تحلیلی است که به اصلاح طلبان نزدیک است و بیشتر اعضای آن را دانشجویان انجمن اسلامی دانشگاه تهران تشکیل داده اند و این سایت به پزشکيان-وزیر بهداشت زمان اصلاحات نزدیک است.

تابناک : یک وب گاه خبری اصولگرایمنسوب به محسن رضاییمی باشد که پس از فیلترینگو تعطیلی بازتابدر سال 1386 بوسیله سردار امیری و جمعی از همکاران قبلی راه انداز شد. محمود ملکيسردبیر فعلی تابناک و سردار امیریمديرمسئول آن است.

سردبیری فواد صادقی بر این خبرگزاری سروصدای بسیار زیادی رو به وجود آورد و گاهاتیرها و خبرهای شنیده شده پنهانی که اکثرا فاقد صدق بود را منتشر میکرد و اخلاق رسانه ای در این برهه زمانی رعایت نمیشد.

ایسنا : به انگلیسی ISNA :مخفف (Iranian Students' News Agency یا **خبرگزاری دانشجویان ایران** که 1999آغاز به کار کرد. گزارشگران و تحریریه این خبرگزاری عموماً دانشجویان رشته‌های مختلف در دانشگاه‌های ایران هستند. ایسنا با جذب کمک‌های مالی از دولت و نیز با حمایت تشکیلاتی جهاد دانشگاهی فعالیت می‌کند. این خبرگزاری توسط ابوالفضل فاتح، پایه گذاری شده‌است. او که از ابتدا تا مهر ماه 1384مدیرعامل این خبرگزاری بود. این خبرگزاری با وجود اینکه از امکانات دولتی نهایت استفاده را می کند و در ظاهر ادعای بی طرفی جناحی میکند اما دارای خط مشی کاملاً اصلاح طلبانه می باشد و محلی برای جمع شدن ادوار مختلف انجمن اسلامی شده است. ایسنا اولین خبرگزاری غیر رسمی ایران است. ابوالفضل فاتح مشاور میرحسین موسوی در انتخابات 88 بود.

خبرگزاری کار ایران یا ایلنا: به انگلیسی ILNA :مخفف (Iran Labour News Agancey ، یکی از خبرگزاری‌های رسمی ایراناست که از تاریخ پنجم اسفندماه سال 1381شروع به فعالیت کرده‌است. ایلنا از خبرگزاری‌های غیر دولتیدر ایران محسوب می‌شود که تحت حمایت خانه کارگر جمهوری اسلامی است که ریاست آن برعهده علیرضا محبوب نماینده اصلاح طلب مجلس می باشد. این خبرگزاری در کنار خبرگزاری های ایرنا و ایسنا به پوشش اخبار اصلاح طلبانمی پرداختند.

خبرگزاری جمهوری اسلامی، ایرنا: به انگلیسی (Islamic Republic News Agency) که بیشتر با سرواژه **ایرنا** به انگلیسی IRNA شناخته می‌شود، نام خبرگزاری رسمی دولت جمهوری اسلامی ایران است که با توجه به گرایش سیاسی دولت وقت عمل میکند. پیش از انقلاب 1357 ایران، نام آن **خبرگزاری پارس** بود. این خبرگزاری در سال 1313 خورشیدی و به دستور رضاشاهو زیر نظر وزارت امور خارجه ایران تأسیس شد. امروزه ایرنا با 80 سال سابقه خبررسانی، ریشه‌دارترین آژانس خبررسانی ایران به حساب می‌آید.

ایرنا هم‌اکنون 60 دفتر نمایندگی در مراکز استان‌ها و شهرستان‌ها و بیش از 30 دفتر در سراسر جهان دارد در نتیجه این خبرگزاری امروزه اخبار ایران و سراسر جهان را برای استفاده نشریات سازمان‌های داخلی روی خروجی‌های خود قرار می‌دهد.

نشریات:

نشریات اصولگرا:

رمز عبور: اولین شماره رمز عبور پس از انتخابات ریاست جمهوری 88 به صورت ویژه نام‌هضمیمه در روزنامه ایران منتشر شد و پس از آن سه شماره دیگر هم در موضوعات مختلف منتشر شد ولی پس از تغییرات در دولت و به تبع در روزنامه ایران، تیم گرداننده این ویژه نامه جدا شدند. با روی کار آمدن دولت روحانی، مجوز رسمی گرفت و به صورت ماهنامه منتشر میشود. مدیر مسئول این نشریه کاوه اشتهاوردی و سردبیر آن حسن روزی طلب است. این نشریه نزدیک به جبهه پایداری انقلاب اسلامی است.

پنجره: هفته‌نامه خبری - تحلیلی نزدیک به جمعیت رهپویان انقلاب اسلامی است. علیرضا زاکانی مدیر مسئول و سید مرتضی فاطمی سردبیر این نشریه هستند. از جمله نشریات نزدیک به جبهه متحد اصولگرا در مجلس نهم بود. این هفته نامه سیاست های خبری شبیه به سایت جهان نیوز دارد.

مثلث: هفته‌نامه خبری - تحلیلی اصول گرا که از مرداد 1388 فعالیت خود را شروع کرد. مصطفی آجورلو مدیرمسئول و سعید آجورلو سردبیر این نشریه هستند. گفته میشود که این هفته نامه به محسن رضایی نزدیک است.

هفته نامه نه دی: نشریه‌ای با دوره انتشار هفتگی و به مدیر مسئولی و صاحب امتیازی حمید رسایی است. 23 خرداد 1390 لغو امتیاز شد و دوباره پس از مدت کوتاهی انتشار خود را از سر گرفت. انتشار مطالب اقتصادی (که در مجوز نشریه نبوده است) و انتشار کاریکاتوری از محمد خاتمی بدون لباس روحانیت از دلایل توقیف این نشریه اعلام شد. در دی ماه سال 92 نیز حمید رسایی، مدیرمسئول هفته‌نامه 9 دی به دلیل انتشار یادداشتی انتقادی درباره علی لاریجانی به حبس و شلاق محکوم شد. این حکم با اعتراض متهمان هم‌اکنون در مرحله تجدیدنظر قرار دارد. یکبار دیگر در اسفند ماه 92 هفته نامه 9 دی توقیف شد. طبق گفته علیرضا معاف سردبیر هفته نامه، بدلیل انتقادات از رئیس جمهور هفته نامه توقیف شد. در 2 اردیبهشت سال 93 حمید رسایی با انتشار مطلبی در سایت شخصی خود از رفع

توقیف هفته نامه 9 دی خبر داد .همچنین این هفته نامه در 27 بهمن 1393 مجددا توقیف شد.این نشریه متمایل به جبهه پایداری می باشد.

سوره: ماهنامه فرهنگی-هنری سوره، به صاحب امتیازی حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی، از سال 1368 انتشار یافت. سردبیری تحریریه اول را سید محمد آوینیبر عهده داشت. بعد از مدتی کوتاهی سید مرتضی آوینیبرادر سید محمد جابگزین وی شد و کار انتشار ماهنامه را تا 40 شماره ادامه داد. کار نشریه بعد از شهادت سید مرتضی آوینیدر فروردین 72، مدتی متوقف ماند و پس از آن دیگرانی همچون سید محمد آوینی، سید علی میرفتاحو سید عبدالجواد موسویکار وی را ادامه دادند.از اواخر سال 81 وحید جلیلسردبیری این ماهنامه را بر عهده گرفت. اما پس از انتشار 30 شماره به دلیل اختلافات فکری بین هیئت تحریریه و مسئولان حوزه هنری، تحریریه چهارم اخراج شدند.پس از آن سردبیری این ماهنامه بر عهده محمد حمزه زادهگذاشته شد و تاکنون نیز وی این مسئولیت را دارد.

راه: تحریریه چهارم سوره، به دلیل اختلاف با شیوه مدیریت وقت حوزه هنری و سازمان تبلیغات اسلامی (حسن بنیانان و حجت الاسلام خاموشی) از سوره اخراج شدند. دلیل اصلی اخراج که به خودتوقیفی سوره نیز انجامید سرمقاله‌ای بود که وحید جلیلی با عنوان «انقلاب فرهنگی منهای فرهنگ انقلابی!» نوشته بود که این مقاله بعداً در ویژه‌نامه «انقلاب» راه در اسفند 85 منتشر شد. پس از این اخراج، وی و همکاران اخراج شده‌اش، دفتر مطالعات جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی را پایه‌گذاری کردند. نام «راه» برگرفته از یکی از سرمقاله‌های جلیلی در سوره است با عنوان: «خود راه نمایندت که چون باید رفت.

پنجاه و هفت:

نشریات دگر اندیش و اصلاح طلب :

صدا: هفته‌نامه، خبریتحلیلیه سردبیریسعید لیلزاست که از 30 فروردین 1393 منتشر می‌شود. این هفته‌نامه به دنبال توقیف هفته‌نامه آسماندر بهمن 1392 که به مدت حدود 2 سال منتشر می‌شد، انتشار یافت. صدا محوری ترین نشریه اصلاح طلبان است. این مجله را باید حاصل پیوند کارگزاران و دوم خرداد دانست.

این هفته‌نامه شامل یادداشت‌ها، گفتگوها و گزارش‌های متعددی در زمینه‌های سیاست، جهان، اقتصاد، جامعهو فرهنگ در حمایت از دولت روحانی است.از 24 آذر 1393 و با انتشار شماره جدید صدا در قطع جدید، سردبیری آن به سعید لیلزواگذار شد و متین غفاریان نیز دبیر تحریریه این نشریه شد.صدا ارگان رسمی حزب کارگزاران سازندگی نیز معرفی شده است.

آسمان: نشریه از سال 89 شروع به فعالیت کرد و در بهمن 92 به روزنامه تبدیل شد و با روی کار آمدن دولت یازدهم فضایی بی حد و مرز را پیش روی خود دید و سرانجام در اسفند 92 مجوزش توقیف شد.عوامل و دست اندرکاران آسمان سرعت مجله صدا را تاسیس کردند. سردبیر این نشریه محمد قوچانی بود.

اندیشه پویا : نشریه‌ای در زمینه علوم انسانی است که از اردیبهشت 1391 به صورت دوماهنامه منتشر می‌شود. سردبیر این نشریه رضا خجسته رحیمی است. در مجموعه‌ی مطبوعات زنجیره‌ای اصلاح طلب فعال و حرفه‌ای، مجله اندیشه پویا را باید تندترین عضو به شمار آورد. مجله‌ای که به رادیکال‌ترین موضوعات و مواضع و چهره‌های اصلاح طلب می‌پردازد. صاحب امتیاز و مدیرمسئول اندیشه پویا برات‌الله صمدی راد می‌باشد.

ایران فردا: پس از 14 سال توقیف، در اردیبهشت ماه 93 فعالیت خود را از سر گرفت. این نشریه در دهه هفتاد تریبون رسمی جریان ملی - مذهبی و سردهسته عناد با نظام بوده است. سردبیر این نشریه بدرالسادات مفیدی است.

زنان امروز: نشریه فمینیستی که پس از ده سال در ابتدای سال 93 شروع به فعالیت کرد. عمده مطالب این نشریه نقد جامعه امروز و ساختارهای قانونی و مدیریتی کشور است. صاحب امتیاز و سردبیر این نشریه شهلا شرکت است.

مهرنامه: مجله‌ای در زمینه علوم انسانی است که از اسفند 1388 به صورت ماهنامه در تهران منتشر می‌شود. مدیر مسئول این نشریه فروزنده ادیبیو قائم مقام آن مهدی شمشیریان است. سردبیر این ماهنامه محمد قوچانی است. تحریریه مهرنامه را برخی روزنامه‌نگاران مجله‌های شهروند امروز، ایران دخت، نافه، تجربه‌ی روزنامه اعتماد ملی تشکیل می‌دهند. مهرنامه، مأموریت اساسی خود را در سطح گفتگمانی تفکر اصلاح طلبی تعریف نموده است. نشریه مهرنامه به بیان خود سرگروه نشریات زنجیره‌ای اصلاح طلب بوده و بیان تحلیلی خود را برگزینان روشن فکر دینی استوار کرده است. مهرنامه دو عنصر ژورنالیسم و معرفت‌شناسی را باهم تلفیق کرده است. یکی از کارویژه‌های این نشریه شبیه افکنی در باب مفاهیم ایرانی اسلامی است.

نسیم بیداری: ماهنامه‌ای سیاسی، فرهنگی و اصلاح طلب است که اولین شماره آن در آذرماه 1388 منتشر شد. این ماهنامه شامل چند قسمت کلی با عنوان‌های پیشخوان سیاست و نامه ماه است که در همه شماره‌ها وجود دارد و همچنین چند عنوان که گاه افزوده می‌شود. این ماهنامه جزء معدود ماهنامه‌های اصلاح طلب است که معمولاً اخبار سید محمد خاتمی، سید حسن خمینی و آیت‌الله صانعی را به صورت ویژه پوشش می‌دهد. تحلیل‌های سیاسی «نسیم بیداری» با عنوان «ویژه» نیز از دیگر بخش‌های خواندنی این نشریه است. این نشریه از جمله معدود رسانه‌های مکتوب ایران است که تاریخ و مسائل ایران را از نگاه اصلاح طلبانه بررسی کرده است. انتشار برخی سخنرانی‌های میرحسین موسوی و سید محمد خاتمی در کنار مصاحبه با چهره‌هایی چون بهزاد نبوی و فائزه هاشمی، ابوالقاسم سرحدی زاده، فرشاد مومنی، صادق زیباکلام موجب جنجال‌هایی در فضای رسانه‌ای ایران شده است. نسیم بیداری بیشتر به تاریخ معاصر توجه داشته و در این زمینه فعالیت‌های گسترده‌ای داشته است.